

Beogradskie Novine

Br. 208.

BEOGRAD, nedjelja 10. septembra 1916.

Izazl:

dnevno u jutro, ponedjeljkom poslije podne.

Prodaje se:

- Beogradu i u krajevima za posjednutim od carsko i kraljevskih četa po cijeni od 6 h
- Hrvatsko-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od 8 h
- Izvan ovog područja . . . 12 h

Preplata:

- za 1 mjesec u Beogradu i u krajevima zaposjednutim od carsko i kraljevskih četa K 1-50
- u Hrvatsko-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji K 2-40
- Izvan ovog područja . . . K 3-

Oglas po cijenama.

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. 10. Telefon broj 67. — Uprava, primanje oglasa i preplate: Kneza Mihajla ul. broj 38. Telefon broj 25.

Godina II.

Turske čete u Istočnoj Galiciji odbile ruske nalete. — Zadržato rumunjsko nadiranje u Erdelju.

RATNI IZVJEŠTAJI.

Izvještaj austro-ugarskog generalnog stožera.

K. B. Beč, 9. septembra.

Istočno bojište:

Front protiv Rumunjske: U borbama obostrano drama Petro-szeny—Hatszeg odbacile su naše čete neprijatelja do 4 kilometara iz njegovih prvobitnih položaja. Nov jak neprijateljski napad protiv desnog krila te grupe dao je povoda da se ona povuče u ranije položaje. Nekoliki neprijateljevi pokušaji, da sa pješadijom i konjicom napreduju protiv visova zapadno od Csik-Szere, osuđeni su. Inače je stanje nepromjenjeno.

Front generala konjice nadvojvode Karla:

Poslije mnogih uzaludnih juriša naših neprijateljskih snaga protiv visova istočno doline Čib, zauzeo je neprijatelj pojedine dijelove odsjeka toga fronta.

Na ostalim dijelovima našeg karpatskog fronta vladao je juče srazmjerno mir. U istočnoj Galiciji jugo-istočno i južno Brzezana pukušao je juče ponovo neprijatelj da probije naše redove. On je svuda odbijen pretrivši velike gubitke. Hrabo držanje turskih četa, koje se u tome predjelu bore, mora se naročito istaći. U tim borbama neprijatelj je izgubio 1000 ljudi u zarobljenicima i 5 mašinskih pušaka.

Front princa Leopolda bavarskog:

Stanje je nepromjenjeno.

Talijansko bojište:

Na frontu između Monte Sanko i mora bila je živahnina neprijateljska topnička vatrica. I na tiroškom frontu neprijatelj je gadao nekoliko odsjeka, ali bez uspjeha. Odbijene su neprijateljske predstaze i odjeljenja, koja su pokušavala da na pojedinim mjestima krenu naprijed. — Jedna talijanska letilica bacila je bombe na Nabrežinu, štete nije bilo.

Jugo-istočno bojište:

Nema nikakvih promjena kod c. i k. četa.

Zamjenik glavara generalnog stožera pl. Höfer, podmaršal.

Izvještaj turskog glavnog stana

K. B. Carigrad, 9. septembra.

Irakško bojište:

Nikakav dogadjaj.

Na ruskom frontu u Perziji bilo je čarkanja na desnom krilu istočno od Hamadan.

Kavkaško bojište:

Na desnom krilu uzemirivalo je naše topništvo neprijatelja u njegovim radovima na utvrđivanju. U raznim odjeljima došlo je da sukoba obostranih izvidnika i do pomjesnih borbi. Dva mjesna napada, izvršena od dva neprijateljska bataljuna, odbijena su, te su tom prilikom zarobljeni poviše vojnika i jedan kapetan. U centru je bilo sukoba izmedju izvidnika, koji su okončani u našu korist. Jedan slab odjel neprijateljske pješadije, koji je pokušao da napadne jedan dio naših u naprijed pomaknutih položaja, suzbijen je i bio gubitak. Tom prilikom smo zaplijenili množinu pušaka i ostalog oružnog pribora. U vodama od Smirne naše je topništvo pucalo na jedan neprijateljski transportni brod i na jedan neprijateljski monitor. Ovaj, sav u plamenu, pogledao je, a transportni brod, pogodjen od dva naša topa, povukao se nazad ka ostrvu Samosu. Šest malih neprijateljskih ratnih brodova osuli su paljbu na nezaštićeni grad Aleksandretu. Šteta, pričinjena na našim gradjevinama, malena je, dok je naprotiv zgrada američkog konzulata totalno porušena. Ljudskih žrtava nije bilo.

Na ostalim frontovima nema ništa značajnoga.

Tutrakan.

Stojimo u dvadeset i šestom mjesecu rata. Više dakle od dvije godine nastoji more neprijatelja, da skune pod svoju vlast srednje evropske države. Oni kod toga upiru svu svoju snagu i sa svih dijelova svijeta skupljaju razne pomoćne čete, da one proljevaju svoju krv za njima posve strane stvar, dok dvije najjače države izvan Europe — Sjedinjene Američke Države i Japan — puštaju da njihove industrije rade svim snagama, samo da savezu naših neprijatelja ne isteče ratni materijal. Ljudstvom, ratnim materijalom i novcem mogu sile sporazuma da rade i stvaraju što žele i su-

deći po ovim momentima, morao bi da bude uvjeren svaki čovjek, da je konačni poraz središnjih vlasti neizbjegljiv i morao bi da se čudi, što ova katastrofa još nije nastupila. K tome još dolazi, da se iz redova neutralaca svaki čas po jedan privuče silama sporazuma i od sakritog postaje otvoreni neprijatelj, pa je na taj način nekada trojni sporazum postao snažan savez desetorice. Svaki ovaj od novih neprijatelja pobudio je u savezu sili sporazuma nove nade. Treba se sjetiti samo bijesnila i veselja u štampi slika sporazuma kada se je Italija, jedina evropska velesila koja je u ovom ratu ostala neutralna, poslije dugih pokušaja iznudjivanja konačno se ipak odlučila na svoj razbojnički rat! Činilo se tada, da je spašena stvar boraca za kulturu i slobodu svih velikih i malih naroda i u Parizu, Petrogradu i Londonu izčekivali su skorašnji dan konačne pobjede. Razočarenje je bilo tim veće, kada talijanske vojske poslike više od godinu dana borbe nijesu mogle poboljšati položaj sili sporazuma na bojištu iako je Italija imala da obraćuna samo sa jednim neprijateljem, koji je istovremeno morao da se bori i još na dva bojišta. Danas na početak treće godine rata ispunila se još jedna nuda sial sporazuma: Rumunjska. Pol milijuna novih bokaljata, pol milijuna svježih ratnika stupilo je u borbu na znanimenitom zajedničkom frontu. Što nije mogla Italija sigurno će moći Rumunjska. A središnje vlasti, koje po opštem mijenjanju stježe na rubu svoje vojne snage, pozdravljaju svog starog saveznika a novog neprijatelja, da mu u drugoj sedmici rata zarobljuju 30.000 vojnika i otimaju važno strategijsko utvrđenje, koje je imalo za zadaću, da brani unutrašnjost vlastite zemlje. Ovo je utvrđenje palo jurišem u prvom naletu i uništene su sve ratne osnove neprijatelja jednako s snagom i svježošću, kao da su središnje vlasti tek čas prije dovršili svoju mobilizaciju.

Tutrakan! Ovo će ime stajati na časnom mjestu u povijesnički svjetskog rata. Ovo ime više nego sve pojavlje u prvoj i drugoj godini rata, govori i dokazuje našu snagu, našu nadmoćnost. Jedina tvrdjava, koju su mogli naši neprijatelji da osvoje bio je Przemysl, ali ovu tvrdjavu nije mogao neprijatelj da uzme jurišem, nego je prisilio na predaju gladju, poslije obrane od više mjeseci. I ovu je tvrdjavu neprijatelj držao u svojim rukama vrlo kratko kukavno vrijeme i on je opet izgubiо i to nakon jednog jedinog juriša. Koliko su tvr-

dava na istoku Nijemci i vojske Austro-Ugarske monarhije u posljednjim dviju godinama zauzele i čvrsto zadržale u svojim rukama. Ovim se imenima pridružuje do dalnjega u Tutrakan i slava će ovog ratnog djela jasnije sjajiti od prvih dana ovog rata. Jer mi stojimo danas u trećoj godini rata, krvavog rata, mi stojimo na kraju jednog ljeta, u kojem su naši neprijatelji pokušali sa sviju strana i sa svim svojim snagama da izvojuju odluku, pa tko bi vjerovao štampi slika sporazuma, mi smo danas vojno i privredno iznjureni i izmoreni, pa nam ne preostaje ništa drugo, nego da ponizno molimo za mir. Ove priče, koje naši neprijatelji vole da pričaju sebi medjosobno i došantavaju neutralnom inostranstvu, bačene su jednim jedincatim udarcem u prashiцу. Rumunjska, koja je svojim svježim vojskama bila još jedina i nova nadila sporazuma, osjeća sada snagu svojih bez nužde izazvanih neprijatelja, osjeća snagu našeg napada i pjesnice, što sigurno nije prijatno izazivačima rata u Bukareštu. Rumunjska preživljuje iste one gorke časove, koje mora da preživi Italija, koja se nadala jeftinim uspjesima, a sad mora da upozna gorčinu činjenice... Mnogo brže nego Italiji, proći će bijes bukača u Rumunjskoj, a njihovo će probudjenje biti još kukavnije i žalosnije. Ali gospodin Bratinan, on je to želio, želio je to i sam kralj i tako će Rumunjska morati da podje putem, kojega je sebi sama izabrala i na kojem Tutrakan sigurno neće da bude posljednja postaja.

Dobrudža.

Rumunjska i Bugarska imale su suvu granicu, samo južno od Dunava; ova je granica do 1913. godine išla od Silistre na Dunavu, pa do Managalice na Crnom moru, a poslije bukareškog mira do Tutrakana na Dunavu pa do Balčika na Crnom moru. Svojim učenjivačkim držanjem 1913. godine, Rumunjska je dobila, kao što joj ime kazuje, šumovitu oblast Dečin. Orman i važni mostobran kod Silistre. Istočno od linije Silistra-Balčik-Dobrudža prima karakter putstave, čije talasasto aluvijalno zemljište guta sav voden i taleg, da se stanovali, vrlo bogato stokom može snabdjeti vodom jedino kopanjem vrlo dubokih bunara. Čitavim kilometrima možete naći i jedno drvo. Sjeverni pak do Dobrudžu, koji se penje u pravcu prema Dunavu, bogat je u šumi, te tamo ne vlada opisana oskudica u vodi. Do 1878. godine granice su se ovdje Turska i Rusija, a rečene ovdje Rumunjska je morala primiti Dobrudžu u naknadu za Besarabiju, koju joj je cete Zahvalni saveznički. U Dobrudži nalazimo na dvije grandiozne

(priključak na Černovice). Od ove pruge ima mnogo ogranača u karpatke doline, od kojih sada samo tri prelaze karpatko pogorje i posredno priključak na željezničku mrežu u Sedmogradskoj. Dalje vode se spomenute glavne pruge željeznicu u skoro sve dunavске luke. Najvažnija sveza od ovih vodi do Bučarešta preko Pitešta i dunavskog mosta kod Černe Vode u Konstancu i snaju glavni grad s najvažnijim lukama. Željeznička mreža daje mogućnost ratnoj upravi, da brzo provede skupljanje vojske na granici.

Ceste i putevi.

Jos prije malo desetljeća kretao se u Rumunjskoj saobraćaj na skroz zapuštenim cestama. Aliako se je Rumunjska kao agrikultura država brzo razvila, mnogo se je od tog doba učinilo za razvitak cestovne mreže. Državne su ceste u svaku dobu prikladne za promet teških kolta, a druge su ceste slabije.

Utvrdje.

Glavni grad Rumunjske Bučareš je moderna permanentno izgrađena taborska tvrđava najvećeg sloga. Opseg površine oko 70 kilometara. Utvrde seretske pruge zatvaraju zonu između Karpati i dunavskih nizina, široku oko 80 kilometara. Te utvrde sastoje se od sertskih mostobrana na lijevoj strani u Galati i Novo-Loazi i pojasne utvrde Fokšanu. Dunavski mostobrani su Rušuk, Silistria i Černa Voda.

Podlistak.**Vojno-geografski položaj Rumunjske.**

Što se tiče geografskog položaja Rumunjske u vojnom pogledu, najvažniji je rječni zaštitni zid donjem Dunavu i gorska kosa sedmogradskih Karpati. Prvi čini većim dijelom granicu prama Bugarskoj, potonji sa svojim južnim i istočnim rubom prama Sedmogradskoj i Bukovini.

Dunavska linija.

Kao granica između Rumunjske i Bugarske dolazi u obzir komad Dunava od Željeznih Vrata do Turtukaja u duljini od preko 450 kilometara, onda se dalje nastavlja od 160 kilometara duge linije Turtukaj-Balčik, koja graniči s Dobručom, prama jugu do Crnog mora, dočim se Dunav u svom najdonjem toku okreće prama sjeveru do Galica i počinje od susjednog Renia rastavljaju sa svojim najsjevernijim rukovom ušća kod Kilijske rumunjske područje od ruskog.

Ispod Željeznih Vrata širi se Dunavovo korito i do početka Delte zadobiva srednju širinu od 1000 do 2500 metara i dubinu od 7 metara, ali imade na mjestima dubljine do preko trideset metara. Korito je vrlo nepravilno pa stoga podvrženo neprestanim promjenama radi povodnja i leda. Osim što se stvara više ostrva, teče Dunav do Silistrije jednim tokom,

a dalje dolje do Braile razdjeljen je tok rijeke. Lijeko su granica podnožja doline ilovaste samo na gdjekoj pruzi odmah uz rijeku srušavajuće strmine vlaške ravnine. Desno pada do rijeke Timoka istočno-srpsko gorje, dalje niz rijeku sjeverno-bugarsku ravan i visoravan Dobruču, skoro sve sa strminom, visokim (u okolini kod Ruščika 60 do 80 metara) ilovastim, katkada pečinastim strminama do Dunava. Širina podnožja doline jest do početka Delte vrlo promjenljiva (2 do 14 kilometara). Ono je od Vidina radi velikih poplava Dunavovih pritoka s lijeve strane mnogo močvarno, nepruhodno i puno malih jezera, osobito između Silistrije i Braille. Čitava je Delta Dunava močvarna, puna hiljada vodenih žila, prašuma od trske.

Prelazi.

Preko Dunava vodi u donjem toku Željeznički most kod Černe Vode, koji ide preko 15 kilometara poplavljenoj podnoži rijeke, pa na više viadukta prelazi rukav i glavnu rijeku, gdje su dugi mostovi 420 i 750 metara. Bila je projektirana gradnja mosta između Turne Severine i Kladeve za svebo obostranih željezničkih pruga. Prelaz preko Dunava u njegovom donjem toku najteži je vojni pothvat, ne gledajući još na veliku množinu potrebnog ratnog mostovnog materijala za to. Interesantan je ratnopravni primjer prelaza ruske vojske preko Dunava g. 1877. kod Zimnice. Na 27. juna prevezeno je ladom 25.000 Rusi, da zauzmu komad obale na onu stranu. Od 28. juna do 1. jula trajala je gradnja donjem pontonskog mosta, a od

Ivica sedmogradskih Karpati.

Južna ivica ovih Karpati proteže se u duljinu od 300 kilometara. Gorje na južnoj ivici, koje se prostire od klanca Törcevara do zadnjeg prodora Dunava (Bazias-Turk-Serbin), najviši je i najduljiji dio řitavog okoliša sedmogradskih gorskih koplina. Glavni greben dosije prosječnu visinu od 1300 do 1900 metara, ali s mnogim

vršcima koji strže nebu pod oblake do 2500 metara, a medju tima je najveća visina Negoj (2540 metara). To je skroz nekulitivirano, pušta, mnogo pečinasto alpinso gorje s gustom šumom, koja se prama sjeveru odmah spušta, a prama jugu, dakle prama Rumunjskoj prelazi polako u zemlju od brda i humaka. Ta se gorska zona može preći samo preko Porte Orientalis i onda vozeći se prodorom rijeke Schila i Alute, stoga ima bilje „teško prohodnog područja“ za vojsku. Ali ni smemo vidjeti u galičkim Karpatima i u Tisackoj, da je ta vojna oznaka izgubila svoju prijašnju važnost.

Istočna ivica proteže se uzduž sedmogradskih granica oko 250 kilometara. Ovo gorje pokazuje karakter divljega, podera, nego životinjeg, samo mjestimice dobro prohodnog „sredogorja“, koje imade prosječnu visinu grebenom od 1200 do 1700 metara. Hrbat, gdje je razmedje voda, nalazi se skoro samo na sedmogradskom tlu, pa bito i strmo prama zapadu, a prama istoku proteže se dugi razgranjeni izdanci. Silna šuma inače na mjestima karakter prašume. Zapadno od ovoga glavnoga grebena nalaze se unutar pred njim gore, koje su teško prohodno sredogorje.

Rumunjske željeznice.

Glavna željeznička pruga, koja prolazi cijelom Rumunjskom, vodi uzduž južne i isto

Imale su samo demonstrativni karakter, da bi se privezao što veći broj turskih četa sa glavnog bojišta. Na berlinskom je kongresu zemlješte između Tatraka i Crnog mora dodijeljeno novostvorenog kneževini Bugarskoj. Tada je u tome kraju bilo naročito mnogo brojno muslimansko stanovništvo, kojemu se pridružile još i naseljeni Čerkezi i Tatari, ovi se odmetnuše od novih vlasti, te su po dell-ormanskim šumama neko vrijeme vodili ogorčenu četničku borbu protiv istih; trebalo je jakih vojničkih mjeru, da se ovaj ustank uguši. Od toga se vremena tursko stanovništvo dosta iselilo, a oni koji ostadoše, postadoše mirni i lojalni građani. Bugari su dosta učinili u podizanju ovoga kraja. Do duše nije bilo moguće vratiti današnjem Dobriču, nekadanjem Pazardžiku, — kako mu imenazuje, nekada sjedište velikih panadžura, — stari znacaj, pošto su se bile promijenile ekonomski prilike.

Sanitetski materijal za srpsku vojsku.

Pariski izdanje „New-York Herald“ od 25. avgusta, a pod naslovom „Srpskoj je vojsci nužno potreban sanitetski materijal“, publikuje dva pisma iz kojih se vidi koliko se saveznici brinu za srpsku vojsku. Evo tih pisama:

Locarno, Park Hotel, 22. avgusta.
Izdavač „New-York Herald“.

Poštovani gospodine,

u prilogu vam šaljem jedno pismo, koje sam danas dobio iz Soluna. Molba za pomoć, koju čete u njemu naći, tako je dirljiva, da joj svakako nećete odreći objavljuvanje u vašem listu. Ako bi se „New-York Herald“ pokazao voljan, da u tu svrhu prima priloge i da ih uputi na nadležno mjesto, ja sam uvjeren, da bi se američka publike velikodušno zainteresovala za to; ja se nadam, da će to pokazati istu prijateljsku gotovost, kao što ste je pokazali prilikom sličnih molbi za francuske i engleske bolnice. Može se naći neko lice ili neka korporacija, koja će staviti na raspoložnje tako nužnu ambulatoriju.

Ovo je pismo putovalo četiri nedjelje te uslijed toga je stvar vrlo hitna. Oskudica u srpskoj vojski mora izazvati i simpatiju naroda ostalih sila sporazuma, pa se nadam, da će biti brže i izdašne pomoći.

Ako „Herald“ ne bi bilo moguće da prima priloge i da ih upućuje na nadležno mjesto, to bi se moglo učiniti možda preko srpskog poslanika u Parizu.

Ja ču svoj prilog poslati direktno gdje barunici d'Ange d'Astre kaže i do sada.

A. E. Boardman.

N. Z. Baronica d'Ange d'Astre, Šef bolničari upućena je prošle jeseni u Pariz radi skupljanja novaca i sanitetskog materijala za ranjene i bolesne Srbe, pri čemu ju je pomagao „Figaro“.

Sadržina priloženog pisma:

Solun, 24. jula 1916.

Mnogopoštovana gospodjo.

Bili ste tako dobri, da mi prošloga novembra pratite jedan ček za francusku misiju u Srbiji. Od toga sam ja vremena u istočnoj vojski, a u jednoj bolnici za zarazne bolesti. Srpska vojska sada odlazi na front, a tu skoro stigli su njeni prvi ranjenici, oko 300 ljudi, u Solun. Njihovo sanitetsko odjeljenje sada mnogo oskudjeva, tako da ova vojska zabrinuto mora da se pita, šta će biti od nje, kad se bude mogla vratiti u Srbiju. Ja sad idem sa njima u jednoj poljskoj bolnici, koja nema ničega. S toga sam primanjena da apelujem na sve one, koji se za miju interesuju. Sva obavještenja davaće srpska vrhovna komanda, koja će čak šta više biti vrlo sretna, ako joj ko bude zatražio obavještenje.

Oskudica vlada u svemu, i u poljskim bolnicama, i u hirurškom materijalu i u šatorima i rublju za bolnice. Učinju još jedan pokusaj da kupim što više novaca da kupim bar najnužnije stvari.

Evo adrese: Pukovniku dr. Romano Sondermajeru, načelniku saniteta vrhovne komande. Srpska vrhovna komanda, Solun.

Izvolite primiti moje najučitivoje pozdravlje.

Baronica d'Anke d'Astre.

Šef milosrdnih sestara, treća poljska bolnica Šumadijske divizije, Vojna pošta 801.

Prema sigurnim i pouzdanim vijestima, koje su stigle ovamo, šalje zapovjedništvo vojski sila sporazuma na mađedonskom bojištu srpske čete bez predhodne topničke pripreme i potpore u boji. Srbinima su dani na raspoloženje samo stari i nemoderni topovi.

Po tome je sasmostojeće, da su srpske čete u posljednjim borbama pretrpile vrlo značajne teške gubitke, jer njih sile sporazuma smatraju samo kao hrani topovima.

Rat sa Rumunjskom.

Osvajanje Turtukaja.

Radosno uzbudjenje u Berlinu.
(Naročiti brzjav „Beogradske Novine“)

Berlin, 9. septembra.

Velika pobeda kod Tatraka, o kojoj se vijest punjevitom brzinom ras-

prostria, izazvala je u Berlinu opšte radosno uzbudjenje. Domovi su vrlo brzo bili iskićeni njemačkim, austro-ugarskim, turskim i bugarskim zastavama, a tramvajima, omnibusima i u gostonicama velika je pobeda bila opšti predmet razgovora. Za taj prvi uspjeh vezivala su se radosna očekivanja daljih pobeda u Dobrudži, koje će i na drugim bojištima, kao u Erdelju, imati svoga učinka.

Vojnički saradnik „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ piše: Tatrakan je u nekom vidu srednji istaknuti spoljni otvor glavnog utvrđenja Bukarešta na jugu. Zapadno od iste leži Oltenica, koja je ne posrednom željeznicom vezana sa Bureštom i utvrđena je, istočno je odatle dunavsku tvrdjavu Silistriju, koja je od Buarešta 75 kilometara udaljena.

Englez i pad Tatrake.

(Naročiti brzjav „Beogradske Novine“)

London, 9. septembra.

„Times“ u jednom članku pravida: Rumunski poraz kod Tatrake je u nekom vidu srednji istaknuti spoljni otvor glavnog utvrđenja Bukarešta na jugu. Zapadno od iste leži Oltenica, koja je ne posrednom željeznicom vezana sa Bureštom i utvrđena je, istočno je odatle dunavsku tvrdjavu Silistriju, koja je od Buarešta 75 kilometara udaljena.

Rat u Dobrudži.

(Naročiti brzjav „Beogradske Novine“)

Zürich, 9. septembra.

„Times“ u jednom članku pravida: Rumunski poraz kod Tatrake je u nekom vidu srednji istaknuti spoljni otvor glavnog utvrđenja Bukarešta na jugu. Zapadno od iste leži Oltenica, koja je ne posrednom željeznicom vezana sa Bureštom i utvrđena je, istočno je odatle dunavsku tvrdjavu Silistriju, koja je od Buarešta 75 kilometara udaljena.

Rat u Dobrudži.

(Naročiti brzjav „Beogradske Novine“)

Zürich, 9. septembra.

„Times“ u jednom članku pravida: Rumunski poraz kod Tatrake je u nekom vidu srednji istaknuti spoljni otvor glavnog utvrđenja Bukarešta na jugu. Zapadno od iste leži Oltenica, koja je ne posrednom željeznicom vezana sa Bureštom i utvrđena je, istočno je odatle dunavsku tvrdjavu Silistriju, koja je od Buarešta 75 kilometara udaljena.

Rat u Dobrudži.

(Naročiti brzjav „Beogradske Novine“)

Zürich, 9. septembra.

„Times“ u jednom članku pravida: Rumunski poraz kod Tatrake je u nekom vidu srednji istaknuti spoljni otvor glavnog utvrđenja Bukarešta na jugu. Zapadno od iste leži Oltenica, koja je ne posrednom željeznicom vezana sa Bureštom i utvrđena je, istočno je odatle dunavsku tvrdjavu Silistriju, koja je od Buarešta 75 kilometara udaljena.

Rat u Dobrudži.

(Naročiti brzjav „Beogradske Novine“)

Zürich, 9. septembra.

„Times“ u jednom članku pravida: Rumunski poraz kod Tatrake je u nekom vidu srednji istaknuti spoljni otvor glavnog utvrđenja Bukarešta na jugu. Zapadno od iste leži Oltenica, koja je ne posrednom željeznicom vezana sa Bureštom i utvrđena je, istočno je odatle dunavsku tvrdjavu Silistriju, koja je od Buarešta 75 kilometara udaljena.

Rat u Dobrudži.

(Naročiti brzjav „Beogradske Novine“)

Zürich, 9. septembra.

„Times“ u jednom članku pravida: Rumunski poraz kod Tatrake je u nekom vidu srednji istaknuti spoljni otvor glavnog utvrđenja Bukarešta na jugu. Zapadno od iste leži Oltenica, koja je ne posrednom željeznicom vezana sa Bureštom i utvrđena je, istočno je odatle dunavsku tvrdjavu Silistriju, koja je od Buarešta 75 kilometara udaljena.

Rat u Dobrudži.

(Naročiti brzjav „Beogradske Novine“)

Zürich, 9. septembra.

„Times“ u jednom članku pravida: Rumunski poraz kod Tatrake je u nekom vidu srednji istaknuti spoljni otvor glavnog utvrđenja Bukarešta na jugu. Zapadno od iste leži Oltenica, koja je ne posrednom željeznicom vezana sa Bureštom i utvrđena je, istočno je odatle dunavsku tvrdjavu Silistriju, koja je od Buarešta 75 kilometara udaljena.

Rat u Dobrudži.

(Naročiti brzjav „Beogradske Novine“)

Zürich, 9. septembra.

„Times“ u jednom članku pravida: Rumunski poraz kod Tatrake je u nekom vidu srednji istaknuti spoljni otvor glavnog utvrđenja Bukarešta na jugu. Zapadno od iste leži Oltenica, koja je ne posrednom željeznicom vezana sa Bureštom i utvrđena je, istočno je odatle dunavsku tvrdjavu Silistriju, koja je od Buarešta 75 kilometara udaljena.

Rat u Dobrudži.

(Naročiti brzjav „Beogradske Novine“)

Zürich, 9. septembra.

„Times“ u jednom članku pravida: Rumunski poraz kod Tatrake je u nekom vidu srednji istaknuti spoljni otvor glavnog utvrđenja Bukarešta na jugu. Zapadno od iste leži Oltenica, koja je ne posrednom željeznicom vezana sa Bureštom i utvrđena je, istočno je odatle dunavsku tvrdjavu Silistriju, koja je od Buarešta 75 kilometara udaljena.

Rat u Dobrudži.

(Naročiti brzjav „Beogradske Novine“)

Zürich, 9. septembra.

„Times“ u jednom članku pravida: Rumunski poraz kod Tatrake je u nekom vidu srednji istaknuti spoljni otvor glavnog utvrđenja Bukarešta na jugu. Zapadno od iste leži Oltenica, koja je ne posrednom željeznicom vezana sa Bureštom i utvrđena je, istočno je odatle dunavsku tvrdjavu Silistriju, koja je od Buarešta 75 kilometara udaljena.

Rat u Dobrudži.

(Naročiti brzjav „Beogradske Novine“)

Zürich, 9. septembra.

„Times“ u jednom članku pravida: Rumunski poraz kod Tatrake je u nekom vidu srednji istaknuti spoljni otvor glavnog utvrđenja Bukarešta na jugu. Zapadno od iste leži Oltenica, koja je ne posrednom željeznicom vezana sa Bureštom i utvrđena je, istočno je odatle dunavsku tvrdjavu Silistriju, koja je od Buarešta 75 kilometara udaljena.

Rat u Dobrudži.

(Naročiti brzjav „Beogradske Novine“)

Zürich, 9. septembra.

„Times“ u jednom članku pravida: Rumunski poraz kod Tatrake je u nekom vidu srednji istaknuti spoljni otvor glavnog utvrđenja Bukarešta na jugu. Zapadno od iste leži Oltenica, koja je ne posrednom željeznicom vezana sa Bureštom i utvrđena je, istočno je odatle dunavsku tvrdjavu Silistriju, koja je od Buarešta 75 kilometara udaljena.

Rat u Dobrudži.

(Naročiti brzjav „Beogradske Novine“)

Zürich, 9. septembra.

„Times“ u jednom članku pravida: Rumunski poraz kod Tatrake je u nekom vidu srednji istaknuti spoljni otvor glavnog utvrđenja Bukarešta na jugu. Zapadno od iste leži Oltenica, koja je ne posrednom željeznicom vezana sa Bureštom i utvrđena je, istočno je odatle dunavsku tvrdjavu Silistriju, koja je od Buarešta 75 kilometara udaljena.

Rat u Dobrudži.

(Naročiti brzjav „Beogradske Novine“)

Zürich, 9. septembra.

„Times“ u jednom članku pravida: Rumunski poraz kod Tatrake je u nekom vidu srednji istaknuti spoljni otvor glavnog utvrđenja Bukarešta na jugu. Zapadno od iste leži Oltenica, koja je ne posrednom željeznicom vezana sa Bureštom i utvrđena je, istočno je odatle dunavsku tvrdjavu Silistriju, koja je od Buarešta 75 kilometara udaljena.

Rat u Dobrudži.

(Naročiti brzjav „Beogradske Novine“)

Zürich, 9. septembra.

„Times“ u jednom članku pravida: Rumunski poraz kod Tatrake je u nekom vidu srednji istaknuti spoljni otvor glavnog utvrđenja Bukarešta na jugu. Zapadno od iste leži Oltenica, koja je ne posrednom željeznicom vezana sa Bureštom i utvrđena je, istočno je odatle dunavsku tvrdjavu Silistriju, koja je od Buarešta 75 kilometara udaljena.

Rat u Dobrudži.

(Naročiti brzjav „Beogr

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

NESTALI I KORESPONDENCIJA.

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

SRPSKOM CRVENOM KRSTU, Ženeva.
Učitvo molimo Crveni Krst da nas izvijestite o sljedećim licima, jesu li živi i zdravi i gdje se nalaze: 1. Vojislav Cicović, redov II. baterije, I. divizija, IV. polj. art. puka, I. poz; 2. Krsna Cicović, redov III. baterije, I. diviz., IV. polj. art. puka, I. poz; 3. Milić Cicović, red. IV. odjelj. rezerv. munic. kolone, X. puka, I. poz; 4. Sreten Cecović, redov IV. čete, II. batalj., X. puka, „kadrovac“; 5. Tadija Cicović, redov II. čete, pionerske šum. diviz., I. poz.; 6. Andrija Cicović, red. I. zapl. div. munic. kol. timoš. diviz., I. poz.; 7. Grujica Filipović, red. X. puka, „kadrovac“, mitralj. odjeljenje; 8. Vujimil Filipović, regrut X. puka, rođen 1896. Njima javite da su im svi kod kuće zdravi. Unaprijed blagodare: 1. Vladislav Cicović, 2. 3. Milka Cicović, 1. Vladislav Cicović, 2. 3. Milka Cicović, 7. 8. Mirjana Cicović, svi iz Duškavaca, srez Požega, okrug Užice.

A. 619-8

SRPSKOM CRVENOM KRSTU, Ženeva.
Molim za izvještaj za sledeća lica:

Dušan Živković, pešak, I. četa, III. bat., VI. puk, I. poziv drinske divizije.

Velinimir Mitrović, iste jedinice.
Dragutin Jovanović, iste jedinice.
Ilija Jovanović, iste jedinice.

Dragutin Karić, komordžija, I. čete, III. batalj., VI. puka, I. poziva drinske divizije.
Toma Vasić, ordenans komandanta V. puka drinske divizije.

Zivadin Panić, komordžija muničione kolone, I. poziva drinske divizije.
Vladimir Marković, II. konjički puk, III. eskadron.

Mitar Marković, II. konjički puk, II. eskadron.

Obrad Marković, pioner timočke divizije.

Petronije Marković, pontonjerski tren.
Milorad Marković, iz Tabanovića, srez mačvanski, okrug podrinski, otiašao od kuće septembra 1915, od to doba nejavlj se.

Luka Damnjanović, komordžija pri gl. intendantskom vozu timočke divizije, neka javi šta je sa Svetolikom sinom Nedeljkom Gligorica, iz Tabanovića.

Tanasić Pavić, I. četa, I. batalj., III. poziv VI. puk drinske divizije.

Milan Pavić, I. eskadron, I. poziv, morski divizija.

Nikodin Pavić, pešak II. čete, III. bat., VI. puk, I. poziv.

Cedomir Pavić, I. bat., VI. puk drinske divizije.

Milorad Todorović, pešak, I. poziv, VI. puk drinske divizije.

Milorad Pavić, I. četa, I. bat., VI. puk, II. poziv drinske divizije.

Stevan Panić, ordenans komandanta II. batalj., VI. puka, III. poziva, drin. divizije.

Paja Pavlović, major, referent artiljerije, drinske oblasne divizije, neka se javi da li je kod njega još njegov posilni Tomo Uglješić iz Glušaca i je li zdrav.

Pera Panić, I. četa, III. bataljuna, VI. puka, I. poziva i

Toma Panić, I. četa, III. bataljuna, VI. puka, I. poziva.

Izvještaj za sve naprijed navedene neka se pošalje na adresu: Milan Jovanović, trgovac, Sabac.

A. 620-8

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko staje) 10 helera
 Priposlano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje 40 helera
 Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje Kruna 4
 Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera

Ljekarska pomoć.
ZUBE - VILICEI
 u zlatu i kaučku izrađuje po amerikan. metodi F. B. Brill Dentista. Prima od 8-12 i 3-6 po podne. Atelje: Ma-kedonska 5. do pošte. 13002-1

ZUBNI LJEKAR
CHRISTINA ORLUŠIĆ
 stanuje: Dečanska ul. 3, II sprat.
 ord: od 8-12 prije podne.
 I od 2-6 poslijepodne.
 Izrađuje: zlatne krune, zube na Šraf, čuprje, i sve vrste ostalih zuba i vilice, plombira zube, vadi zube, vrši opravke i prepravke. 12987-1

Kupovine i prodaje

Prodajem dobar športet i šlavac mašinu "Singer". Upitati ispod kafane "Poleće" Prapor-četova ul. 1. 12970-2

Namještenji.

Traži se. Radnji Kralja Djamanta, Knez Mihajlova 9. potrebljiva je jedna gospodnjica za kasu koja govoriti nemajući. Prvenstvo imaju koji su već bili u kojoj radnji. 12969-3

Mladja ženska za posluživanje može dobiti mjesto. Upitati Balkanska ulica broj 18, I. sprat desno. 12985-3

Potrebna nam je žena za sav domaći posao, a da je vična i kuvanju. Obratiti se radnji Dušana Todorovića, Kralja Milana trg br. 7. 12984-3

Stonovi.

Ljepo namješten stan sa 2-3 sobe u centru varoši, traži se. Ponude uputiti administraciji ovoga lista pod Šifrom „V 144“. 12988-4

Razno.

Noviteti za ukraše,

ženskih šešira

za jesenju sezonu stigli. Cijene znatno jeftinije. Prodaja I na eng. gosp. Sma M. Lazarević, salon u sopstvenoj kući, Kralj Milanova ul. 120, u dvorištu (blizu „Slavije“). 12727-5

Predavanja.

Traži se francuska nastava za poslijepodne od pola do pola tri časa ili za večernje satove. Ponude sa označkom zahtijeva uputiti administraciju lista pod Šifrom „Kralj 143“. A 629-7

KORESPONDENCIJA.

Sava Veličković, dipl. ing. Zürich, Universitätsstrasse 19. I.

Dragi Jovo! Tužna vijest o smrti svog milog i nezaboravljivog Janka duboko me je potresla i očajostila. Seka je sa djecom došla da ožali svog dobrog brata. Sava i svi naši dobro su. Šeća, tetka Mica, ujka Pera blagodare ti na izvješće. Održavaju venu sa Nikom, Jovom, Savicom i Gjokom i javljaju o njima preko novina, drukčije nemoguće. Poslednji tvoj karton dobila sam u polovini maja. G. Radić fotograf molit će da raspitaš za njegove sinove Nikolu i Vasu pri štabu drinske divizije. I. poz. u Vladimira, džaka-narednika. Pozdravljuju te mama, teča i Zaga. Danica Veličković. Sabac. 12931-8

Srpskom Crvenom Krstu, Geneve, Iskreno blagodarim za izvješće o mome mužu Dr. Andriji Vrvici, višem vojnom veterinaru. Molim, da mu se dostavi da smo mi svi zdravi. Neka nam se moj muž po mogućtvu opet javi. S poštovanjem Mila Dr. A. Vrvica, Beograd, Knez Miletina 53. 12915-8

Srpskom Crvenom Krstu, Geneve. Preko vas poslatih mi 198 kruna, a po malog Dra-gomira Cvetkovića putovnika, primila sam. Blagodaran. Da-nica Solarević. Kruševac. 12955-8

Srpskom Crvenom Krstu, Geneve. Molim Srpskom Crvenom Krstu, što me je izvješto za moje sinove Borivoja, Svetomiru i Peru Marjanovića, da su živi i zdravi. Mi smo svi živi i zdravi, naložimo se kod kuće. Molimo ih da nam se i u buduću javljaju. Od Svetomira smo dobili 2 karte. S poštovanjem Jevrem Marjanović, Kralj Aleksandar 75. 12953-8

Srpskom Crvenom Krstu, Geneve. Zahvaljujem vam na izvješću za mog muža Milena Vukovića, sedlara munitione kolone I. poz. dun. divizije i molim da ga izvještite da smo srečni što smo za njega čuli da je živ i zdrav jer smo mnogo za njega brinuli. Mi se svi nalazimo u Rosinom stanu još od februara, u kući smo sve zatekli ispravno. Stojadlin je sa nama. Javljamo mu radosnu vijest da je dobio unuka Milana, neka nam se češće javlja i novac pošalje. Mnogo ga svi pozdravljamo, djeca ljube ruke a najviše ga pozdravlja njegova žena, Anica Vučić, Skopljanska 25, Beograd. 12946-8

G. Savl Veličković, diplom. ing. Zürich, Universitätsstrasse 19. I. Stok. Dragi Jovo!, tebi, mom Nikoli i Dragomiru izjavljujemo toplo sačešće za našim dobrim Jankom, Pisi Nikoli da mi ovaj odmah pošalje Benovicu. Pozdrav svima Jela i Katica Veličković, Sokolska 14. 12941-8

Srpskom Crvenom Krstu, Geneve. Zahvaljujem vam na izvješću da je dobio unuka Milana, neka nam se češće javlja i novac pošalje. Neka se javi svome kumu Gaji kako je sa zdravljem. Zora Mladenović. Staročrkvena 14. 12965-8

Jovo R. Jovičiću, Geneve. Zahvaljujem vam na izvješću o mome mužu Matija. Molimo vas saopštite mu ovo: Matija, mi smo svi zdravi, ne brin za nas. Sa kafonom po mimo radim, ali od ostalog imam nemačkih priroda. No Bogu hvala sve je čistoto. Javljaju mi se spriječenje i češće, kao i što uči Branislav. Dobila sam kartu od g. Zottovice da je Branje u Avignonu. Da li je kod starog direktora? Nama te molim, izvesti o Dragutinu. Javlja se Vražačiću, mnogo te Savku molit, i pop Lazovom zetu Mihoradu. Oni se nisu vratio, želeli su zdravo. Dječak je ručku mnogo te pozdravio, kao i Branislav. Pozdravljaju te nara, Dara Kristić i Brana, a tebe mnogo pozdravila iščuvačica Dragi M. Atanacković, Užice. 12967-8

G. Borivoju Đuriću, mljnjaru. Primili smo kartu Čirilskog reda. Mi smo svi zdravi, nismo brin. Javljaju nam se češće. Pozdrav od svih nas, Blagoje Đurić, Cara Uroša ul. 54. 12938-8

Milutinu Kovačeviću, Genove. Po slato nam izvješće o našoj miloj dieci primimo i veliko vam hvalju. Izjavili da je dobro, a da je živ i zdrav. Javljaju nam se češće. Pozdrav od svih nas, Blagoje Đurić, Skender-Begova ul. 12. 12976-8

Bronner & Co., Fabrika likera i ruma, Morav.-Ostrava preporučuje se za nabavu

ruma i likera u većim i manjim količinama

Zahtjevajte naročite ponude!

Najfiniji specijaliteti! 519

Najbrža usluga!

u zgradi predjašnje Narodne Banke.

BAVI SE SA SVIMA BANKARSKIM TRANSAKCIJAMA I TRGOVINOM SA ROBOM. VRŠI ISPLATE IZ I ZA AUSTRO-UGARSKU, SAVEZNIČKE I NEUTRALNE DRŽAVE. NAROČITO ODJELENJE ZA NOVČANE POŠILJKE RATNIM ZAROBLJENICIMA I INTERNIRANIMA. PREUZIMA ULOGE NA ŠTEDNJU I VRŠI RAZMIJENE PO NAJKULANTNIJIM DNEVNIM CIJENAMA. DIONIČKA GLAVNICA I RESERVE KRUNA 168,500.000

EKSPOZITURA PESTANSKE UGARSKE KOMERCIJALNE BANKE U BEOGRADU

MALI OGLASI

Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko staje) 10 helera
 Priposlano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje 40 helera
 Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje Kruna 4
 Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera